

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב

בפני הרכב השופטים:
כבוד השופט י. גריל, סגן נשיאה [אב"ד]
כבוד השופט ש. ברלינר
כבוד השופטת ב. בר-זיו

המערער: ירון מט
באמצעות ב"כ עוה"ד גב' אפרת ברזילי ועו"ד יואב ציוני

נגד

המשיב: מחלקה משפטית ארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה – פלילי
ע"י ב"כ עוה"ד אורן בר-עוז

פסק דין

1

2

3 1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה (כבוד השופטת י. פרדלסקי) בת"פ
4 4657/04. הערעור הוגש הן על הכרעת הדין מיום 9.9.12 והן על חומרת העונש (עונש המאסר
5 וקנס) שהוטל עליו בגזר הדין מיום 22.11.12.

6

7 2. בישיבת יום 28.2.13 קיבל המערער את המלצתנו, וחזר מן הערעור על הכרעת הדין ולפיכך
8 עומד להכרעתנו הערעור על גזר הדין בלבד.

9

10 **כתב האישום:**

11

12 3. נגד המערער ו- 6 חברות נוספות הוגש ביום 26.6.05 כתב אישום מתוקן, אשר ייחס למערער,
13 ולחברות אותן ניהל 4 אישומים. מתוך 6 החברות – 4 היו חברות הרשומות באיחוד עוסקים
14 לצרכי מע"מ ונשאו מספר עוסק משותף.

15

16 באישום הראשון יוחס למערער ולחברה המייצגת ביצוע 13 עבירות של מסירת ידיעה כוזבת
17 או דו"ח הכולל ידיעה כאמור – עבירה לפי סעיף 117(ב)1 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-
18 1975 (להלן: "חוק מע"מ"), 13 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך שהוצא לפי סעיף
19 38 לחוק מע"מ, עבירה לפי סעיף 117(ב)5 לחוק מע"מ ועבירה של ניהול פנקסי חשבונות
20 כוזבים במטרה להתחמק מתשלום מס, עבירה לפי סעיף 117(ב)6 לחוק מע"מ.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב

1
2 בהתאם לעובדות האישום הראשון במהלך חודש ספטמבר 2002 קיבלו המערער והחברה
3 הלוואה בדרך של חשבוניות מס מבלי שהתחייבו לעשות עיסקה בגינן (חשבוניות
4 פיקטיביות) בסכום של 15,860,464 ₪, כאשר סכום מס התשומות בגינן הסתכם ב-
5 2,438,665 ש"ח.

6
7 האישום השני מייחס למערער ול-3 חברות ביצוע 30 עבירות של מסירת דו"ח הכולל ידיעה
8 כוזבת, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ ו-5 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד שיש
9 להגישו, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ.

10
11 בהתאם לעובדות האישום השני, בתקופה שבין חודש ספטמבר 1998 לחודש ספטמבר 2003
12 הגישו המערער והחברות למנהל מע"מ דוחות תקופתיים הכוללים ידיעות לא נכונות, בכך
13 שצויין על גבי הדוחות סכומים הנמוכים מן הסכומים המתחייבים מנתוני הדוחות עצמם.
14 באותה תקופה גם לא הגישו דוחות במועד.

15
16 האישום השלישי מייחס למערער ולאחת החברות ביצוע 5 עבירות של מסירת דו"ח הכולל
17 ידיעה כוזבת, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ.

18
19 עובדות האישום השלישי דומות לאלה של האישום השני, כאשר האישום מיוחס למערער
20 ולחברה אחרת.

21
22 האישום הרביעי מייחס למערער ולחברה נוספת עבירה של מסירת דו"ח הכולל ידיעה
23 כוזבת, עבירה לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מע"מ.

24
25 על פי עובדות כתב האישום הרביעי, בתאריך 23.9.02 הגישו המערער וחברה נוספת דו"ח
26 8/02. סכום המס לדיווח על פי הדו"ח היה 125,930 ₪ אך המערער והחברה דיווחו בפועל על
27 0.

גרסת המערער :

30
31 4. המערער כפר בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום וגרסתו בפני בימ"ש קמא היתה כי קרוב
32 ל-18 שנה הוא עבד, ביחד עם החברות שניהל, ללא דופי מול הרשויות. בשנת 2000 התחילה
33 אינתיפדה, לקוחות (לרבות גופים ציבוריים ומשרדי ממשלה) לא שילמו את חובותיהם
34 ומנגד הבנקים קיצצו את האשראי – דבר שהשפיע על תזרים המזומנים. סדרי העדיפות של
35 המערער היו לשלם לעובדים כדי שיגיעו לעבודה ולדחות את התשלומים לרשויות. לטענתו,

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 54708-12-12 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב

1 לאורך כל התקופה עשו הסדרים עם רשויות מס הכנסה ומע"מ ולא היתה לו כל כוונה
2 לרמות את הרשויות. הוא גם מעולם לא קיבל התראה או הנחיה שהדרך בה נקט אינה
3 נכונה ובחקירתו הוא אמר שאם הרשויות סברו שהוא מבצע עבירות היו צריכים לנקוט נגדו
4 מי בהליכים, אך הדבר לא נעשה. הוא הוסיף ואמר כי אם כל החובות היו משולמים, מן
5 הסתם לא היה מוגש כתב האישום.

הכרעת הדין:

6
7
8
9 5. בימ"ש קמא קבע בהכרעת הדין כי "מהראיות עולה שהמערער והחברות לא פעלו בשגגה או
10 ברשלנות אלא הגישו את הדוחות בהם נכללו ידיעות כוזבות מתוך כוונה שלא לשלם את
11 המס שהיו צריכים לשלם, לאחר הפחתת התשומות מהעסקאות במועד, וזאת מתוך כוונה
12 להתחמק או להשתמט מתשלום המס במועד כשלמערער אין הסבר למעשה היכול לפחות
13 לעורר ספק בלב ביהמ"ש בכוונתו הפלילית".

14
15 בית משפט קמא גם דחה את טענת המערער לפיה הסתמך על נוהג שהיה קיים בתחנת מע"מ
16 חיפה וכי עומדת לו הגנת טעות במצב המשפטי. כך גם נדחתה הטענה כי לא הוכחו כל
17 עובדות כתב האישום. בית משפט קמא קבע כי הוכח גם היסוד הנפשי הנדרש לביצוע
18 העבירות, שהינו מודעות והוסיף שהטענה שבשל מצוקה כלכלית לא הוגשו הדוחות אינה
19 טענה שיש בה כדי להצדיק וליתן הסבר סביר לאי הגשת הדוחות במועד.

20
21 בית משפט קמא דחה את טענת המערער והחברות לפיה יש לזכותם מהעבירות של אי הגשת
22 דוחות תקופתיים בשל כך שמדובר בזוטי דברים וכן דחה את הטענה כי עומדות לנאשמים
23 ההגנות הקבועה בסעיף 119 לחוק מע"מ.

24
25 באשר למערער קבע בית משפט קמא כי אחריותו לביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב
26 האישום נוסעת ממעשיו ולא מכוח קונסטרוקציה משפטית בדבר אחריות נושא משרה
27 בחברה.

28
29 בסיכום הכרעת הדין קבע בית משפט קמא כי המאשימה הוכיחה מעבר לכל ספק
30 שהנאשמים ביצעו את המיוחס להם בכתב האישום ולפיכך הרשיע את המערער והחברות
31 בעבירות שיוחסו להם בארבעת האישומים.

32
33 6. לאחר שימוע הכרעת הדין, ביקש הסנגור להפנות את המערער לקבלת תסקיר שירות
34 המבחן, "על מנת שיתן לבית המשפט מבט פסיכוסוציולוגי על מנת שבית המשפט יוכל
35 להתרשם מעבר לטיעונים לעונש, שני הביטים האחד אישיות באיכויות יוצאות הדופן של

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

1 הנאשם הזה. השני, בהיבט הסוציאלי הנפילה הכלכלית הגדולה של הנאשם והעניינים
2 האישיים".

3
4 בית משפט קמא דחה את הבקשה בקובעו כי לא מצא מקום לקבל תסקיר, לאחר שהמערער
5 הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות על פי חוק מע"מ, ושאינן מחלוקת כי אינו נזקק
6 לטיפול. בית משפט קמא הוסיף וקבע בהחלטתו כי יאשר לסניגורים להביא במסגרת
7 הטיעונים לעונש כל ראיה וכל טיעון שיצביע על הטענה בדבר איכות יוצאת דופן של
8 המערער, הנפילה הכלכלית והנסיבות האישיות של המערער (שאת חלקן כבר שמע במסגרת
9 הראיות).

10 הטיעונים לעונש:

11
12
13 7. קודם לטיעונים לעונש הובאו מטעם מהערער עדי אופי. על פי עדותם המערער, יליד 1953,
14 שירות כקצין בצה"ל. הוא נפצע במלחמת יום כיפור וקיבל בגין מעשיו במלחמה עיטור
15 מופת. לאחר מכן גם המשיך לשרת בצבא. לאחר שחרורו בנה המערער חברת שמירה (סיירת
16 י. לבוק) שהסתבכה כלכלית. העדים תארו גם את הסבל הנפשי שנגרם למערער עקב ההליך
17 המשפטי הממושך, הפגיעה בזוגיות שלו ובמצבו הבריאותי. העדים גם תארו את מסירותו
18 הרבה של המערער לעובדיו הרבים – אשר הדאגה להם הביאה לדחיית תשלום חובותיו
19 לרשות.

20
21 מעבידו של המערער, מנכ"ל חברת "מגדל משה אביב" העיד כי המערער עובד בתפקיד
22 מרכזי בחברתו כסמנכ"ל תפעול מזה 6 שנים. לדבריו, גם כאשר ריצה המערער עונש מאסר
23 בעבודות שרות במסגרת תיק מס הכנסה, הוא המשיך לעבוד בחברה אך במידה ויגור עליו
24 עונש מאסר, ספק אם ימשיכו להעסיקו. הוא ציים את הקשר המיוחד שיש למערער עם
25 העובדים וציים כי במידה ויפוטר, יקשה עליו בגילו למצוא עבודה אחרת.

26
27 8. במסגרת הטיעונים לעונש טען ב"כ המאשימה כי הפסיקה באופן עקבי מתייחסת בחומרה
28 לעבירות מע"מ שנעברו מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס, ובמיוחד לעבירות הקשורות
29 בחשבוניות פיקטיביות. ב"כ המאשימה גם הפנה לפסיקה המלמדת על מדיניות הענישה.
30 בעניינו של המערער טען ב"כ המאשימה כי מדובר בעבירות שבוצעו במשך מספר שנים,
31 כאשר הנזק שנגרם לקופת המדינה כתוצאה ממעשי המערער הינו כ- 4 מיליון ₪ ונזק זה לא
32 הוסר אף בחלקו.

33
34 באשר למתחם הענישה טען ב"כ המאשימה כי יש לקבוע את המתחם לגבי כל אחד
35 מהאישומים בנפרד.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 54708-12-12 ירון מט נ' והמחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב

- 1
- 2 לטענתו, באשר לאישום הראשון מתחם הענישה הינו עונש מאסר בפועל של 18-36 חודשים,
- 3 קנס בסך 5-10% מהנזק שנגרם לקופת המדינה ומאסר על תנאי לתקופה של 10-18
- 4 חודשים, למשך 3 שנים.
- 5
- 6 באשר לאישום השני מתחם הענישה הינו עונש מאסר בפועל של 18-36 חודשים, קנס ומאסר
- 7 על תנאי.
- 8
- 9 באשר לאישום השלישי מתחם הענישה הינו עונש מאסר של 3-6 חודשים, קנס ומאסר על
- 10 תנאי.
- 11
- 12 באשר לאישום הרביעי מתחם הענישה הינו עונש מאסר של 6-12 חודשים, קנס ומאסר על
- 13 תנאי.
- 14
- 15 ב"כ המאשימה טען כי ההיבט המרכזי שצריך להנחות את בית המשפט בעבירות בהן
- 16 הורשע המערער הינו האינטרס הציבורי, להבדיל מההיבט האישי של העבריין וכי העונש
- 17 בגין עבירות מס צריך שיכלול מאסר לריצוי בפועל, כמו גם קנסות ניכרים. לטענתו, במקרה
- 18 זה האינטרס הציבורי מחייב השתת עונש ברף העליון של המתחם, קרי מאסר בפועל
- 19 לתקופה ממושכת, קנס מכביש ומאסר על תנאי וכי לכ עונש אחר שייגזר יהיה בו כדי
- 20 להעביר מסר שגוי.
- 21
- 22 בשקלול הארועים והאישומים, טען ב"כ המאשימה כי מתחם הענישה המשוקלל לכל
- 23 העבירות הינו עונש מאסר לתקופה בין 24-48 חודשים, קנס ומאסר על תנאי למשך 3 שנים.
- 24
- 25 באשר לחילוף הזמן ציין ב"כ המאשימה כי כבר בשנת 2008 הסתיימה שמיעת ראיות
- 26 המאשימה וכי חלק מהתמשכות ההליכים הינו לא באשמת המאשימה אלא בשל גורמים
- 27 אחרים.
- 28
- 29 באשר לחברות – נטען כי הן לא פעילות, ולפיכך ביקש ב"כ המאשימה להטיל עליהן קנס
- 30 סימלי.
- 31
- 32 9. ב"כ המערער היפנה בתחילה לעדויות עד האופי. בהמשך היפנה לאישומים הקשורים
- 33 בחשבונות הפיקטיביות וטען כי האדם עימו התקשר המערער הינו נוכל מתוחכם שהצליח
- 34 להונות את המערער בכוונותיו האמיתיות וכי במשך שנים רבות המשיך בהונאת המדינה
- 35 ואנשי עסקים רבים, כאשר המדינה היתה ערה למעשיו ולא הפסיקה את פעילותו במשך

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ - תל אביב

- 1 תקופה ארוכה. עוד טען כי נגד אנשים רבים אחרים שהיו מעורבים – לא הוגשו כתבי
2 אישום.
3
4 ב"כ המערער טען גם כי הנזק אינו 4 מיליון ₪, כפי שטען ב"כ המאשימה, אלא לכל היותר
5 600,000 ₪ וכי המאשימה אפילו לא הוכיחה כי הוציאה למערער ולחברות דרישות תשלום.
6
7 ב"כ המערער הגיש אסופת פסיקה לפיה עונש שהוטל במקרים חמורים יותר לא עבר את 6
8 חודשי המאסר שירוצו בעבודות שרות. בסוגיה זו הדגיש את חלופי הזמן, שיש לו השלכה
9 רבה על העונש. כן טען כי יש לראות בכל העבירות מתחם אחד וכי העונש בגינן צריך להיות
10 אחד.
11
12 בהמשך הפנה ב"כ המערער לנסיבותיו האישיות וטען כי המדובר באדם שעברו נקי, אשר
13 השקיע את כל כולו בחברה, לרבות ביטוח המנהלים שפרע והכניס לקופת החברה. לדבריו,
14 אין למערער פנסיה, הבית שהיה בבעלותו מומש והוא גר בשכירות וכן נתן ערבויות שמומשו
15 על ידי הנושים. ב"כ המערער הפנה גם לעברו הצבאי ולמעשה בגינו קיבל את אות המופת.
16 ב"כ המערער טען גם למצבו הבריאותי של המערער, ולעינוי הדין שהוא עובר מאז הגשת
17 כתב האישום.
18
19 ב"כ המערער טען כי במקרה זה העונש לא צריך להיות מרתיע את המערער וגם החברה
20 אינה רוצה לראות אותו מאחורי סורג וברית. ב"כ המערער ביקש להסתפק בעונש של מאסר
21 שירוצה בעבודות שרות. כן ביקש לקבוע למערער קנס מתון, שיפרס לתשלומים, על מנת
22 שיוכל לעומד בו.
23
24 המערער עצמו טען בפני בימ"ש קמא כי הוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו. הוא חזר ואמר
25 כי מה שנעשה היה מתוך רצון כן ואמיתי לאפשר לחברה לשלם משכורות אלף בתי אב של
26 העובדים ולשמר את מקום עבודתם. עוד הוסיף כי כל מה שנעשה – נעשה בהסכמה,
27 בהנחיה, באופן שקוף, מבלי שהוסתר דבר מהרשויות.
28
29 המערער טען כי לא עשה דבר מתוך תאוות בצע ולא עשה דבר לעצמו, אלא להיפך, וכי הוא
30 נשאר חסר כל. הוא חי חיים של צמצום ודחק, כאילו החיים קפאו ועמדו מלכת.
31
32 המערער טען כי הוא בן 59 וכי ההליך המשפטי הארוך והתקופה שקדמה לו, סה"כ 14 שנה,
33 היוו עבורו עונש כבד בפני עצמו, פגיעה קשה בשמו הטוב וקושי לעמוד מול אנשים ולהסביר
34 את מצבו. לדבריו, רבים מפנים לו עורף ומאידך הוריו המבוגרים נפגעו קשה ממצבו.
35

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708-12 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

1 המערער גם טען כי לאחר שנים רבות מצא מסגרת שמאפשרת לו לעבוד בצורה מכובדת וכי
2 במידה ויאסר מאחורי סורג ובריח לא יהיה לו מקום עבודה לחזור אליו.
3

גזר הדין:

4
5
6 11. בגזר הדין מיום 22.11.12, חזר בית משפט קמא על עדויות האופי, טענות הצדדים ודברי
7 המערער. בית משפט קמא הפנה לתיקון מס' 113 ולשיקולים המנחים בענישה ולאורם קבע
8 כי הערך החברתי שנפגע מהעבירות שביצע המערער עניינו בפגיעה בעקרון של נשיאה
9 שיווייונית בנטל המס ובנזק הכלכלי שנגרם לאוצר המדינה. המחוקק הביע דעתו בנוגע
10 לחומרת העבירות שקובעו שמדובר בעבירות מסוג פשע שהעונש לצידן הינו 5 שנות מאסר
11 בגין כל אחת מהן.

12
13 בית משפט קמא גם היפנה לפסיקה שהביעה דעתה באשר לחומרת העבירות והצורך בהטלת
14 עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח וכי בענישת עברייני מס גובר האינטרס הציבורי על פני
15 האישי של העבריין.

16
17 בית משפט קמא קבע כי לא ניתן לראות במעשיו של המערער, אשר הורשע ב- 4 אישומים,
18 כאירוע נפרד וכי יש להפריד ביניהם.

19
20 בית משפט קמא קבע כי מתחם הענישה בכל אחד מהאישומים הראשון והשי נע בין 6-36
21 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס, אשר ישקף גם התחשבות במצבו הכלכלי של המערער.
22 באישום השלישי נע מתחם הענישה בין 4-2 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כנ"ל
23 ובאישום הרביעי בין 10-4 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כנ"ל.

24
25 בית משפט קמא ציין כי הוא לוקח בחשבון לקולא את נסיבותיו האישיות של המערער:

- 26
27 א. הפגיעה של עונש המאסר במערער.
28 ב. הפגיעה של העונש במשפחתו של המערער.
29 ג. הנזקים שיגרמו למערער מביצוע העבירות והרשעתו
30 ד. העובדה שהמערער לקח אחריות על מעשיו, אם כי לשיטתו לא ביצע עבירות
31 והסבריו באשר למניעיו.
32 ה. העובדה שהמערער עשה מאמצים להסיר את המחדלים.
33 ו. העובדה שהמערער פעל להזרמת כספים לקופת החברה שבפרוק.
34 ז. העובדה שהמצוקה אליה נקלע המערער נגרמה, בין היתר, מכך שגופים ציבוריים
35 עימם עבד לא העבירו לחברה את המגיע מהם במועד.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

1 ח. יש ליתן משקל רב בעונש מקל למערער, בשל תרומתו הרבה של המערער למדינה,
2 שבאה לידי ביטוי במלחמת יום כיפור, בפציעתו במלחמה, חזרתו לשירות ועיטור
3 המופת שהוענק לו.
4 ט. העובדה שלמערער אין הרשעות למעט הרשעה משנת 2009 בשל עבירות שביצע על
5 פי פקודת מס הכנסה, חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העיבירות והשנים הרבות
6 שההליך היה תלוי ועומד.

7
8 בסופו של יום, בשיקול כל השיקולים כאמור בהתאם לתיקון מס' 113, גזר בית משפט
9 קמא על המערער:

- 10
11 (1) 15 חודשי מאסר בפועל.
12 (2) 12 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור על כל
13 עבירה לפי חוק מע"מ מסוג פשע.
14 (3) 5 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור על כל עבירה
15 לפי חוק מע"מ מסוג עוון.
16 (4) קנס בסך 100,000 ₪ או 10 חודשי מאסר תמורתו, כאשר הקנס ישולם ב- 25
17 תשלומים.

18
19 על כל אחת מהחברות הנאשמות גזר בית משפט קמא קנס סימלי בסך 100 ₪.
20
21 לבקשת ב"כ המערער עוכב ביצוע עונש המאסר ובפועל עונש המאסר מעוכב עד היום.
22

הערער:

23
24
25 12. בפנינו נותר ערעורו של המערער על חומרת העונש. בהודעת ערעור מפורטת (בת 16 עמודים
26 לענין חומרת העונש בלבד) נטען כי עונש המאסר הינו מחמיר ביותר וכי יש מקום וטעם
27 להקל בעונשו, ולכל הפחות להפחית את מספר חודשי המאסר בפועל, באופן שיומר שעונש
28 מאסר שניתן לרצותו בעבודות שרות. כן ביקש להפחית מגובה הקנס שהושת.
29
30 ב"כ המערער טען כי מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא בכל אחד מהאישומים אינו
31 עולה קנה אחד עם רמת הענישה המקובלת, אינו מתאים לנסיבות מקרה ייחודי זה, והיה
32 מקום לקבוע מתחם נמוך במידה ניכרת מזה שנקבע.
33

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 12-12-54708 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

- 1 ב"כ המערער טען כי בית משפט קמא טעה כאשר לא לקח בחשבון את נסיבותיו האישיות
2 של המערער ושאלת שיקומו, בקובעו את מתחם הענישה, אלא רק בקביעת העונש בתוך
3 מתחם הענישה שנקבע.
4
- 5 ב"כ המערער חזר על נסיבות ביצוע העבירות, סילוק המחדלים והאכיפה הסלקטיבית
6 ולמאמצי המערער לסלק תובותיו. הוא חזר ופירט את נסיבותיו האישיות של המערער,
7 לרבות פציעתו ולהשלכות ההרשעה על חייו ומצב בריאותו.
8
- 9 ב"כ המערער הפנה לעובדה שהרשעתו של המערער נבעה בית היתר מיישום הלכה חדשה
10 בענין תורגימן (רע"פ 9008/01) וטען כי יישום רטרואקטיבי של הלכה חדשה מתייב השלכה
11 על גזר הדין. כן טען לחלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירות ועד היום ולעינוי הדין שנגרם
12 למערער.
13
- 14 ב"כ המערער הפנה לשורה של פסקי דין בהן הושתו על נאשמים בעבירות מס חמורות יותר
15 עונשי מאסר לתקופה שאיפשרה את ריצוי העונש בעבודות שרות.
16
- 17 באשר לקנס טען ב"כ המערער כי המערער במצבו אינו יכול לשלם 4,000 ₪ בחודש והוא
18 ביקש הקטנת הקנס או פריסתו באופן שיאפשר לו את התשלום.
19
- 20 13. לקראת מועד הדיון בערעור הגיש ב"כ המערער עיקרי טיעון ובהם תמצית טענותיו.
21
- 22 14. בישיבת יום 28.2.13, לאחר שהמערער חזר מהערעור באשר להכרעת הדין, ביקשו באי כוחו
23 לקחת בחשבון בנוסף לנסיבותיו האישיות של המערער גם את מכלול הנסיבות לקולא שפרט
24 בית משפט קמא בגזר הדין, אך לטעמם לא הובאו בחשבון לענין חומרת העבירות
25 ונסיבותיהן.
26
- 27 15. ב"כ המאשימה טען כי על אף הנסיבות האישיות המיוחדות, אין מקום לשקול בנסיבות
28 הענין הקלה בעונשו של המערער והסתפקות בעונש מאסר שירוצה בעבודות שרות.
29
- 30 16. בסיום הישיבה הורינו לממונה על עבודות השרות לחוות דעתו, תוך שהבהרנו כי אין באמור
31 בהחלטתנו כדי לפתח ציפיות כלשהן אצל המערער.
32
- 33 17. ביום 11.4.13 ניתנה חוות דעת הממונה על עבודות השרות שקבע כי המערער מתאים לרצות
34 עונש מאסר בעבודות שרות וכי הביע הסכמתו לכך לאתר שהוסברו לו תנאי הריצוי.
35

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 54708-12-12 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

18. בישיבת יום 18.4.13 חזרו באי כוח המערער על עתירתם להקל בעונשו של המערער, להקל
בעונש המאסר באופן שיועמד על 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שרות והפחתת הקנס.
בי"כ המערער חזרו על טיעוניהם הן לענין הנסיבות של ביצוע העבירות והן לענין נסיבותיו
האישיות של המערער. בי"כ המערער טענו כי עמדת המאשימה בתיק זה אינה מתאימה
לנסיבותיו המיוחדות של התיק שאינן טיפוסיות לבין הנסיבות של מקרים אחרים
המצדיקים ענישה מחמירה.
- בי"כ המערער טענו כי לאחרונה גם חלו במחלה קשה גם גרושתו של המערער וגם אביו וכי
הוא סועד אותם. כן חזרו וטענו להשלכות הקשות שעונש מאסר יגרום למערער בנסיבותיו
המיוחדות.
19. בי"כ המאשימה הסכים בטיעונו כי המדובר במערער חריג לכל הדעות ועל תרומתו יוצאת
הדופן לחברה. יחד עם זאת טען כי בית משפט קמא בחן לעומק את הראיות שהובאו בפניו,
לקח בחשבון את כל הנסיבות וקבע מתתם ענישה שהוא נמוך ביחס לפסיקה במקרים
כאלה. בי"כ המאשימה טען כי העונש שנגזר על המערער הינו מקל ואין להתערב בו.
- דין:**
20. לאחר שבחנו את פסק דינו של בית משפט קמא, הודעת הערעור ונימוקי הערעור, ושמענו
את טיעוני הצדדים בדיונים בפנינו, מצאנו כי יש לקבל את הערעור ולהעמיד את עונש
המאסר על 6 חודשי מאסר, באופן שיתאפשר למערער לרצות עונש זה בעבודות שירות.
21. אכן, נקודת המוצא היא שלא בנקל תתערב ערכאת הערעור בעונש המאסר שהושת
על ידי הערכאה הדיונית. התערבות כאמור שמורה למקרים חריגים, כגון אם נמצא
כי העונש חורג באופן קיצוני מרף הענישה הנוהג, או כי נפלה בגזר הדין טעות
היורדת לשורש העניין (ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי, פס" 8 לפסק
דינו של השופט גרוניס (לא פורסם, 3.7.2006)).
- כמו כן, אין צורך להכביר מילים באשר לחומרתן של עבירות מס, שכן גישתו
המחמירה של בית משפט זה כלפי עבירות מס עוברת כחוט השני בפסיקה (ראו
למשל: ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, 727-725 (2004)).
עבירות מס פוגעות באינטרסים לאומיים, שכן התחמקות מתשלום מס פוגעת בראש
ובראשונה בקופה הציבורית אשר נועדה לספק את צורכי החברה כולה. עבירות
אלה פוגעות אף בעקרון השוויון אשר מחייב חובת נשיאה שוויונית בנטל המס.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 54708-12-12 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

- 1 כאשר חלק מהציבור נושא בנטל המס כדין, אזי התייחסות מקלה להתחמקותו של
2 חלק אחר מהציבור, משמעה פגיעה בשוויון, שהוא עקרון יסוד חוקתי בשיטת
3 משפטנו (ראו: על"א 3467/00 הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין בתל-אביב-יפו
4 נ' צלטנר, פ"ד נו(2) 895, 902-903 (2002)). מהאמור מתחייב כי ראוי שבגין עבירות
5 מס תוטל ענישה מחמירה ביותר (עפ 3077/11 דוד דדוש נ' מדינת ישראל, פסק דין מיום
6 28.3.13).
- 7
- 8 22. ואולם, לאחר הבחינה שעשינו, כאמור, מצאנו כי המקרה דנן נופל בגדר המקרים
9 החריגים הללו.
- 10
- 11 23. אנו סבורים כי בקביעת מתחם הענישה יש לתת משקל לנסיבותיו האישיות של
12 המערער ובמיוחד לשיקולי השיקום, אפילו שהבכורה הינה לאינטרס הציבורי וכי
13 מתחם הענישה שנקבע הינו כללי ולא ספציפי.
- 14
- 15 24. עיינו גם בפסיקה אליה הפנו ב"כ הצדדים בטיעוניהם וגם לאורה אנו סבורים כי
16 העונש שנגזר על מהערער הינו ברף הגבוה ביותר של מתחם הענישה (אנו מתייחסים
17 במיוחד לפסקי הדין אשר צורפו על ידי ב"כ המערער במעמד הדיון) .
- 18
- 19 25. זאת ועוד, אנו סבורים כי יש ליתן גם משקל יתר למניע שעמד ביסוד ביצוע
20 העבירות (גם אם אין לו משקל בקביעת אחריותו של המערער), לשיהוי הניכר מאז
21 בוצעו העבירות, ולעובדה שהעבירות בוצעו "בגלוי" והמערער לא הוזהר על ידי
22 הרשויות שהיו מודעות למעשיו כי המדובר בעבירות שהוא מבצע – כאשר מדובר
23 בעבירות שבוצעו במשך מספר שנים.
- 24
- 25 26. כפי שציין בית המשפט בע"פ 3077/11, הענישה לעולם אינה נוסחה מתמטית, והיא
26 צריכה להיות תמהיל של כל השיקולים הרלוונטיים (ע"פ 2073/04 אמדורסקי נ'
27 מדינת ישראל, פסי 25 לפסק הדין (לא פורסם, 4.9.2006) [פורסם בנבו]).
- 28 בעניינו – אנו סבורים כי התמהיל הנכון מביא למסקנה אליה הגענו, ולפיה הטלת
29 עונש מאסר שירוצה העבודות שרות יביא לסיפוקו מחד של האינטרס הציבורי
30 ומאידך גם יאפשר במידת מה את שיקומו של המערער, שאין ספק כי בנסיבותיו
31 המיוחדות ביותר (דבר בו הודה ב"כ המאשימה) די היה בהרשעתו כדי לענות על
32 צרכי ענישתו האינדיבידואלית.
- 33
- 34 27. באשר לגובה הקנס שהושת על המערער – איננו מוצאים להתערב בו. יחד עם זאת,
35 יש מקום להקלה גם ברכיב זה באופן שפריסת התשלומים תהיה רחבה יותר.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 54708-12-12 ירון מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ- תל אביב

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

28. אשר על כן אנו מקבלים את הערעור ומורים כדלקמן:

א. אנו מעמידים את העונש המאסר שנגזר על המערער על 6 חודשים, אשר ירוצו בעבודות שרות, כאמור בחוות דעת הממונה מיום 11.4.13.

המערער יתייצב לתחילת ריצוי העונש בפני הממונה במפקדת מחוז מרכז, יחי' עבודות השרות, רמלה בתאריך 2.6.13 בשעה 08:00.

ב. אנו מורים כי הקנס שהוטל על מהערער בגזר דינו של בית משפט קמא ישולם ב- 50 תשלומים של 2,000 ₪ כל אחד.

ג. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

אנו מורים למזכירות להעביר עותק מפסק דין זה לממונה על עבודות השרות.

ניתן והודע היום, כ"ט אייר תשע"ג, 09/05/2013 במעמד הנוכחים.

ב. בר זיו, שופטת

י. גריל, שופט
ס. נשיא,
אב"ד

ש. ברלינר, שופט

24
25